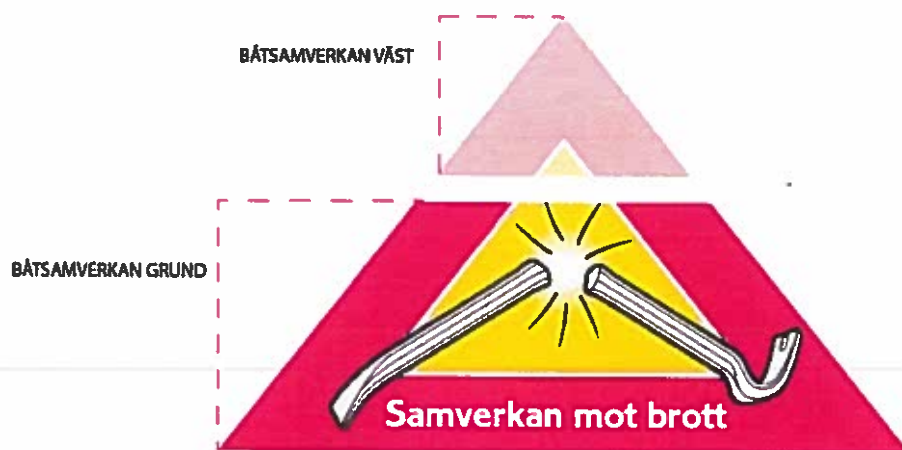

Samverkan mot båtbrott

**För att minska, förebygga och skydda sig mot
båtbrott, version juni 2016**

*Larmtjänst har tagit fram materialet tillsammans med polismyndigheten
och försäkringsbolagen. Materialet ska fungera som vägledande tips och
råd som sedan kan anpassas till respektive båtklubb.*

Båtsamverkan

Innehållsförteckning

Båtsamverkan	3
Organisation	4
Verksamhet	4
Tips och råd	6
Rekommendationer	6
Förebyggande	7
Vaktgång	7
Skadeförebyggande	8
Avhålla - Larma - Skrämna	9
Köpa begagnat	10
Köpa säkerhetsprodukter	12
Märkning	12
Sjösäkerhet	13
Vinterförvaring	14
Båtkort	14
EGET BÅTKORT	16
Bilaga 1 Checklista för båtklubbar.....	18
Bilaga 2 Några råd att använda vid bevakning av hamnar.....	19
Bilaga 3 Checklista vid köp av båt eller båtmotor.....	21

Båtsamverkan

Båtsamverkan innebär:

- att vi tillsammans ser om varandras båtar

Med hjälp av engagerade grannar kan många inbrott och stölder förebyggas. Detta innebär att:

- båtägare kommer att vara mer uppmärksamma på vilka som rör sig i området, pratar med okända eller noterar det som ser konstigt ut
- att öka tryggheten och minska brottsligheten

Detta mål uppnås genom ett socialt nätverk som skapas genom att båtägarna samarbetar, stöttar och hjälper varandra:

- att ta ställning för den som drabbats av skada att bry sig om sin båtgranne
- att båtägare samarbetar i ett område

I ett område med bra kontakt mellan båtägarna utvecklas möjligheter att förebygga brott. När någon ska vara borta blir det mer naturligt att kontakta och meddela sina grannar. På så sätt finns det uppgifter på vart eller vem man ska vända sig till om något händer.

Båtsamverkan innebär en social gemenskap som är en bra grund till andra initiativ för att minska brottsligheten och öka tryggheten i våra områden genom gemensamma aktiviteter.

Några enkla knep som är bra att tänka på för din båt:

- Lär känna din båtgranne - byt telefonnummer eller e-post med varandra.
- Titta till din båtgrannes båt när du tittar till din egen. Meddela grannen om du ser att det hänt något med dennes båt.
- Några enkla knep som är bra att tänka på för era områden:
- Vaktgång nattetid på marinor och i samfälligheter minskar chansen att båtar och motorer tillgrips. Inte alla båtklubbar och marinor har möjlighet eller kan gå vakt, men spontan vaktgång är också bra. Gärningsmännen är som mest aktiva nattetid.
- Belysning på bryggor - i de fall detta är möjligt
- Lägg ditt avfall i miljöstationen - tänk på brandfaran
- Parkera bilen på en ljus öppen yta – inte uppe vid skogsbrynet
- Fundera på kraftig belysning som tänds automatiskt vid rörelse. Kommer visserligen att tändas då djur passerar men också då presumtiva tjuvar kommer.

Vill ni starta båtsamverkan?

Så här gör ni:

- Kontakta ansvarig i respektive förening (t ex båtklubb, samfällighet eller campingplats)

- Kontakta ordförande/styrelsen i den förening/samfällighet där du har din båt och berätta att du har funnit denna information och be styrelsen ta upp detta i samband med ett medlemsmöte (t ex info möte, årsmöte eller vårmöte).
- Styrelse/ledning tar kontakt med Polisen, Larmtjänst eller båtförsäkringsbolagen.

Vill ni starta Båtsamverkan kontakta Larmtjänst på bat@larmtjanst.se

Vid uppstart av Båtsamverkan:

- Kalla till informationsmöte om vad detta innebär (kan vara i samband med annan träff eller möte).
- Till detta möte kan då finnas möjlighet att någon av de nämnda organisationerna kan komma och informera om båtsamverkan.
- Ta gemensamt fram några enkla åtgärder.
- Vad kan just vår förening göra för att förebygga skada?
- Vem ringer jag i händelse av brott – i akut läge 112 eller i övriga fall 114 14.
- Vilka är vi på "bryggan" – Tala med din båtgranne.
- Lista över vilka mina båtgrannar är och hur jag når dem.

Organisation

När föreningen beslutat om att gå vidare:

- En genomgång av området görs enligt checklista (bilaga 1) av minst två ansvariga ex vis styrelsemedlem och hamnkapten. Kontaktperson utses.
- Åtgärdsplan upprättas med tidsplan för åtgärder.
- Rekommendationer lämnas av polis, Larmtjänst eller båtförsäkringsbolag.
- Styrelse tillsammans med ansvariga arbetar aktivt med det skadeförebyggande arbetet och kan bjuda in olika föreläsare från tex polis, brandförsvaret, kommun, försäkringsbolag och Larmtjänst.
- Se till att aktuell namn- och telefonlista över medlemmarna finns att tillgå.
- Dela ut informationsblad om t ex aktuell brottsinformation och tips på brottsförebyggande åtgärder.
- Vem är din sjöpolis/närpolis – namn och telefon.
- Vem är din kontaktperson på försäkringsbolaget – namn och telefon.

Verksamhet

Försäkringsbolagen kan informera om fel och brister som orsakar typiska problem. Kontakta ert/era försäkringsbolag och be om hjälp. Försäkringsbolagen har råd och anvisningar för hur båtar skall förtöjas och vinterförvaras på bästa sätt.

I samband med medlemsmöten kan:

- information ges och spridas
- föreläsare bjudas in

- "händelseloggen" (rapportering efter nattvakt) diskuteras – kan ni se trender eller mönster??
- ansvarig, "varvschefen" presentera sig och förklara hur rapportering sker i samband med skada eller annan händelse

Hur kan jag ingripa mot brott?

Det är du själv som avgör hur och när du ska ingripa. Du har rätt att gripa gärningspersoner i vissa fall (se lagtext nedan), men du kan riskera att själv bli angripen och mötas med våld. Vid en sådan situation får du aldrig använda mer våld än nöden kräver. Agera inte själv som polis. Endast om du är absolut säker på att lyckas ingriper du. Tänk på att egendom i regel kan ersättas.

Vi rekommenderar att du i stället ingriper mot brott utan att agera handgripligen.

Vad säger lagen?

Lagen ger dig rätt att ingripa mot brott, men ingen skyldighet. I Rättegångsbalken kapitel 24 paragraf 7 står det: "Påträffas den som begått brott, varpå fängelse kan följa, på bar gärning eller flyende fot får han gripas av envar. Envar får också gripa den som är efterlyst för brott. Den gripna ska skyndsamt överlämnas till polisman.

I lagtexten anges ordet ENVAR. Med detta menas gemene man, du och jag och alla andra i samhället. Vi "vanliga" människor har alltså en laglig rätt att ingripa mot gärningsmän men bara i samband med brott där gärningsmannen kan dömas till fängelse. Det gäller att veta vilka brott det kan vara. Vi har ingen skyldighet att ingripa vilket man ska komma ihåg. Man ska också tänka på att man som envar har rätt att använda så mycket våld som nöden kräver, men hur mycket är det? Det bästa är att på avstånd notera och ringa polisen. DE kan ta hand om tjuvar och vet hur man gör.

Nedan följer exempel på när och hur man kan agera.

1. Allt lugnt

Normalläget:

Inget stör dig. Du registrerar inget avvikande mönster men något bryter mönstret, exempelvis:

- När du förtöjer båten i din hemmahamn möter du en okänd person på bryggan.
- Du ser att någon för dig okänd förtöjer en obekant båt i din hamn.
- Du observerar okända personer i båtklubben som fotograferar. Detta är mycket ofta förstadiet till kommande utombordsmotorstölder. Gärningsmännen informerar sig om läget och tar reda på om det finns intressanta objekt att tillgripa.

Tänkbara åtgärder:

Observera och notera händelse, datum, klockslag, eventuellt fordon, fabrikat och REGISTRERINGSNUMMER och signalement, gällande personerna, för dig själv.

2. Något är fel

Du ser några för dig okända personer i grannbåten eller vid bilparkeringen.

Tänkbara åtgärder:

Observera och notera händelse, datum, klockslag och signalement. Gör dig synlig och visa att du ser personen/personerna. Försök kontrollera den information som du noterar, t ex registreringsnummer-bilagare. Informera din styrelse och din sjö-eller närpolis (114 14).

3. Påbörjat angrepp

När du kommer till din båt ser du okända personer uppehålla sig i din båt eller i grannbåten.

Tänkbara åtgärder:

Vilket är viktigast – att brottet stoppas eller att gärningsmannen grips? Gör gärningsmannen medveten om att han är iakttagen. Observera och notera händelse, datum, klockslag och signalement. Larma polisen (112) och andra i närheten. Möt upp tillkallad polis. Informera din styrelse och förening.

4. Fullbordat brott

Du ser din egen båt lämna hamnen med okända personer ombord.

Tänkbara åtgärder:

Notera signalement. Larma polis (112) och båtgrannar. Observera vidare aktivitet i avvaktan på tillkallad polis. Följ polisens anvisningar. Informera din styrelse och föreningen.

Till sist:

Ställ upp som vittne – hjälp den drabbade!

Tips och råd

Rekommendationer

Målet med Båtsamverkan är att minska brottsligheten och öka tryggheten. Detta mål ska uppnås med hjälp av ett socialt nätverk som skapas genom att båtägarna samarbetar, stöder och hjälper varandra. Båtsamverkan i ett hamnområde betyder inte att det skapas medborgargården.

En grundläggande tanke i Båtsamverkan är att förändra attityder hos människor och att ta ställning för brottsoffren och sist men inte minst att bry sig om sina medmänniskor. Vetskapen om riskerna för inbrott/stölder och hur man skyddar sig är en väsentlig del av Båtsamverkan

Följande är rekommendationer för deltagande i Båtsamverkan:

- Märk båten/motorn med namnskylt både synligt och dolt
- Fotografera och märk värdefull utrustning
- Fotografera båten/motorn
- Lås fast båten med godkänt lås, kätting samt härdad låsbygel (lägst klass 3). Båtens stävögla skall också vara av lägst klass 3.

- Anmäl stöld av eller ur båt till polisen och försäkringsbolaget samt informera din kontaktperson
- Var allmänt vaksam och nyfiken om du ser något som är "fel".
Notera i vaktloggare och larma
- Anmäl främmande båtar till klubbens/samfällighetens/campingens kontaktperson

Förebyggande

Knep - uppmärksamhet - omtanke

Den grundläggande tanken för att förhindra stöld/inbrott i båt är att vi tillsammans ser om varandras båtar. Med hjälp av engagerade grannar kan många inbrott förebyggas.

Detta innebär att de som är på bryggan/båten eller i varvet kommer att vara mer uppmärksamma på vilka som rör sig i området, pratar med okända eller noterar det som ser konstigt ut. Ring då polisen 11414. Vid pågående brott, ring 112.

Några enkla knep som är bra att tänka på:

- Lär känna din båtgranne.
- Se till att lampor tänds vid olika tider.
- Håll båten ren och snygg från fågelspill.
- Fäll ner/öppna kapellet.
- Sätt upp flaggan.
- Häng ut en handduk eller dylikt.
- Försök få din grannes båt att se "bebodd" ut.
-

I ett område med bra kontakt mellan båtägarna utvecklas möjligheter att förebygga brott. När någon ska vara borta blir det mer naturligt att kontakta och meddela sina grannar eller vaktchefen. På så sätt finns det uppgifter på vart eller vem man ska vända sig till om något skulle hända. Båtsamverkan innebär en social gemenskap som är en bra grund till andra initiativ för att minska brottsligheten och öka tryggheten i våra områden genom gemensamma aktiviteter.

Vaktgång

Det finns olika sätt att skydda sin båt mot stöld. Enligt Polisens uppfattning är uppsikt över sin båt det bästa sättet att skydda sig. De mest utsatta båtarna är de som ligger vid enskilda bryggor och inte har samma möjlighet till vaktgång som man har i båtklubbar med många medlemmar. Båtsamverkans tips är att klubbar i samma geografiska område kan gå samman och genomföra gemensam vaktgång för att på så sätt minimera bevakningen för medlemmarna. Viktigt är dock att alla verkligen tar sin vaktgång på allvar och inte fördriver alltför långa stunder i klubblokalen. Kanske kan man sköta vaktgången ambulerande med båt eller bil för att på så sätt göra den mer stimulerande och effektiv.

Det som brukar vara ett argument mot vaktgång är att det finns risk för den personliga säkerheten. Svaret är att det självklart kan vara förenat med risker. Viktigt är dock att man som vakt inte ska ingripa aktivt mot

båttjuvar på bar gärning utan larma polisen och observera, försök att skrämma på avstånd.

Se vaktgången som en förebyggande åtgärd. Den avskräcker obehöriga i området. Notera och fotografera misstänkta händelser och personer. Rapportera till polis om du observerar pågående brott, ring 112. Gör larmoperatören klar över att brottet verkligen är pågående. Detta är mycket viktigt för att larmoperatören verkligen skall förstå att det handlar om ett pågående brott.

Checklista

Om något händer ska du snarast ringa din polis, telefon vid AKUTLÅGE 112. Kan du inte ringa genast, stanna kvar och observera, fotografera och försök svara på de här frågorna:

- Bilens registreringsnummer, fabrikat och nationalitet
- Vilken färg har bilen, vilka andra speciella kännetecken?
- Hur många personer? Män, kvinnor, barn? Ålder?
- Signalement. Lagg märke till udda saker, som t ex gång, klädsel, tal, anletsdrag mm. Om möjligt fotografera både person och bil.
- Åt vilken riktning försvann personerna?
- Titta på klockan och notera tiden
- Om du tror att någon rekognoserar för inbrott, eller har gjort det, kontakta polisen och lämna dina uppgifter. Ring 11414, är det pågående ring 112.
- Har du lagt märke till något annat som kan förknippas med brott?
- Du är alltid välkommen att ringa polisen om du misstänker något. Vår uppgift är inte bara att utreda brott, utan också att förebygga och förhindra brott.
- Tillsammans ska vi minska brottsligheten!

Skadeförebyggande

Här följer en hel mängd tips och råd på vad man själv, eller den båtklubb man tillhör, kan göra för att förhindra olika typer av båtbrott - inbrott, tillgrepp och skadegörelse.

- Kontrollera i vilka båthandlingar båtens identitetsuppgifter finns dokumenterade. Förvara dessa båthandlingar hemma och inte i båten.
- Tillverka dig ett eget båtkort med identitetsuppgifter på båten och infoga en bild på båten.
- Märk båten med dess skrovnummer på flera olika dolda och synliga ställen inne i båten. Ange denna märkning vid eventuell stöldanmälan.
- Äldre båtar som saknar skrovnummer märker du med egen vald siffer- eller bokstavskombination.
- Märk båtmotorn med motorns eget motornummer. Använd gärna något av motortillverkarnas godkända märksystem.
- Montera in elektronisk startspärr i båtmotorn och utrusta gärna båten med larm och spårsändare.
- Lås utombordsmotorn med ett lås godkänt av SSF.

- Lås fast båten i bryggan med kätting, lås och låsbygel i lägst klass 3 godkända av SSF.
- Lås båten och förvaringsutrymmen – lämna ingen utrustning synlig från utsidan och förvara ingen onödig utrustning på däck.
- Ta hem portabel bensintank och se till att den är märkt.
- Slå av huvudströmbrytaren och tag hem nyckeln.
- Be båtgrannen titta till din båt vid ärenden i gästhamn.
- Förtöj båten i välbevakad hamn med god belysning.
- Montera drevet med speciella låsbultar.
- Ta hem lös utrustning vid vinterförvaring.
- Förvara utombordsmotorn på säkert ställe under vintern

Förse växelhuset på utombordsmotorn med en låsbult, så ökar möjligheten att du får behålla ditt växelhushus betydligt. Finns tillgängligt hos marinhandlare. Annars finns stor risk att ditt växelhushus blir stulet.

Avhålla - Larma - Skrämna

Ett båtlarm kan skydda din båt mot stöld och skadegörelse, men om det är fel utformat kan det vålla problem både för dig själv och för omgivningen. Tänk därför på följande om du står i begrepp att köpa och installera ett båtlarm:

- Såväl larmcentral som övriga komponenter ska vara konstruerade och anpassade för marint bruk.
- S k volymdetektor, IR/mikrovåg etc. bör undvikas för att minimera risken för falsklarm.
- Larmet bör i aktiverat läge (bevakningsläge) inte förbruka mer än 0,5 W och bör vara försett med s k batteribackup för att förhindra att det sätts ur funktion genom att båtens ordinarie batteri kopplas bort.
- När larmet löses ut bör sirenen ljuda längre än 3 min. Larmet bör också vara försett med separat blinkfyr eller kopplat till blinkande lanternor som i 10-15 min optiskt visar att larmet utlösts.
- För att skydda olika ruff- och motorluckor, dörrar et c bör larmcentralen ha minst fyra separata larmringångar. Om larmet har löst ut ska det åter aktiveras när nästa larmslinga påverkas (t ex ytterligare lucka öppnas).
- Startspärr som påverkas vid utlöst larm ska blockera startmotor, ej tändning eller bränslesystem.

- Larmet bör vara försett med brytare som kopplar ifrån startmotorblockeringen. Montera den på dold plats inom larmat område så att du i nödläge kan starta motorn om larmet oönskat skulle blockera startmotorn.
- Montera siren och blinkfyr/lanternor så att de inte kan sättas ur funktion utifrån.
- Svensk bruks- och installationsanvisning bör finnas med när du köper larmet.
- På båten ska det finnas uppgift om hur man kommer i kontakt med dig om larmet har löst ut.
- För ytterligare information, se SSFs norm gällande båtlarm.

Köpa begagnat

EFTER EN LAGÄNDRING 2003 ÅTERLÄMNAS STULET GODS TILL ÄGAREN.

Ring för kontrollera godset:

- Polisen 114 14
- Larmtjänst telefonnummer är: 08-522 784 41 eller 08-522 784 00

På Larmtjänsts hemsida samt på www.stoldtipset.se finns försäkringsbranschens gemensamma tipsfunktion. Malla tips@larmtjanst.se eller ring (dygnet runt) 020- 325 325.

Mer information:

Polisen: www.polisen.se

Larmtjänst: www.larmtjanst.se

Köp i god tro:

<http://www.larmtjanst.se/Global/Handla%20s%c3%a4kert/Koptigodtro.pdf>

Köp inte en stulen båt!

Årligen stjäls båtar och marinmotorer för hundratals miljoner kronor i Sverige. Om du funderar på att köpa en begagnad båt så måste du försäkra dig om att den inte är stulen. Oavsett av vem du köper och hur köpet går till så är det din sak som köpare att på bästa sätt kontrollera båtens eller motorns historia, alla tidigare ägare och prata med dem. Stämmer uppgifterna? Det finns mycket som du både kan och bör göra före ett köp.

Den 1 JULI 2003 ändrades godstrosförvärvslagen

I korthet innebär lagändringen att en köpare inte längre kan hävda godstrosförvärv om den ursprunglige ägaren berövats egendomen genom att någon olovligen tagit den, eller tilltvingat sig egendomen genom så kallat råntvång. Den ursprunglige ägaren har efter lagändringen rätt att få tillbaka sin egendom utan att till exempel betala lösen. Ägaren får emellertid inte förhålla sig passiv utan måste kräva tillbaka egendomen inom sex månader från det att han fick, eller måste antas ha fått, kännedom om innehavet.

Många nya båtägare riskerar att förlora sin båt. Efter lagändringen är det mycket viktigt att undersöka båtens, eller motorns historia. Risken är

annars stor att förlora den. Dessutom riskerar man att bli dömd för häleri. Den risken finns för allt stulet gods. Polisen återbördar det stulna godset till den rättmätige ägaren och den som köpt det stulna godset står där utan både båt och pengar.

Det förekommer många olika försök till förfalskningar. Som privatperson är det inte rimligt att du ska ha kunskap om allt detta, men om du har sett några exempel och vet grunderna för hur en märkning ska se ut förbättras dina chanser att göra en rätt affär.

Här ovanför ser du några exempel på förfalskningar. Bilden till vänster visar en märkning som återfanns i en amerikansk daycruiser. Består verkligen skrovnymret på denna typ av båt av elva tecken? Ser verkligen Mariner's motornummer ut på samma sätt som Yamaha's?

Checklista för köp av begagnad båt:

- Kontrollera säljarens identitet och mantalsskrivningsadress.
- Falsa ID-handlingar förekommer.
- Skriv upp säljarens namn och personnummer. Är säljaren ovillig att lämna uppgifterna finns all anledning att vara misstänksam.
- Kontrollera båtens och/eller motorns identitet. Avläs på båten och/eller motorn.
- Skriv ner skrovnymret och motornumret. Båda avlästa på objektet. Obs! Båtens skrovnymmer är inte detsamma som den gamla "blå skylten" som äldre båtar är märkta med. Både skrov- och motornummer kan vara förfalskade.
- Skriv en eventuell registreringsbeteckning från båten. Ibland kan man skönja rester av gammal beteckning.
- Fråga efter båtpärm, instruktionsböcker, alla nycklar, servicebok och servicehandlingar.
- Kontrollera säljarens försäkring. Vilket försäkringsbolag är båten försäkrad i?
- Kontrollera säljarens behörighet att sälja båten. Ägaren säljaren verkligen båten, eller motorn, som han försöker sälja? Har säljaren en äkta åtkomsthandling där han/hon kan styrka sitt inköp av båten? Kontrollera med tidigare ägare.
- Är båten betald? Kontrollera så att du som köpare inte får betala båten en gång till eftersom säljaren har ett avbetalningskontrakt på båten.
- Kontrollera hos polisen och Larmtjänst att båten, eller motorn, inte är efterlyst som stulen och att de uppgifter du noterat inför köp är riktiga.

- Köp begagnad båt och/eller båtmotor hos en marinhandlare ansluten till SweBoat så kan du alltid häva ditt köp om varan är behäftad med fel enligt konsumentköplagen.

Köpa säkerhetsprodukter

Försäkringsbolagen har god erfarenhet av skadeförebyggande verksamhet. Bolagen medverkar gemensamt vid utformning av normer för säkerhetsprodukter vilka utprovas av Svenska Stöldskyddsföreningen, SSF och Statens Provningsanstalt (SP).

Vill du ha råd och tips – kontakta ditt försäkringsbolag.

Märkning

En väl fungerande båtsamverkan är en bra grund för att förhindra båtbrott. Det är naturligtvis också alltid bra att försvara för den som frestas till brott. En åtgärd som du bör göra är att märka din båt och motor. Det är även en bra idé att fotografera båten. Det underlättar betydligt att kunna informera polis, försäkringsbolag och eventuellt övriga om båtens verkliga utseende.

Här listar vi mer information som är bra att veta när du ska märka din båt!

- Märk båten med båtens eget skrovnummer på flera dolda ställen.
- Med "dolt ställe" menas t ex inne i stuvfack, under tofter, bakom lådor, inne i styrpulpeten och i motorrum.
- Skrovnumret finns i original på båtens akterspegel på styrbords sida. Äldre båtar har skrovnumret på en skylt i motorbrunnen, eller någonstans vid aktern inne i båten. Nummerskylten kan också finnas vid styrplatsen.
- Köpa begagnat.
- Märk motorn med motorns identifikationsnummer.
- Märk äldre båtar som saknar skrovnummer med en egen siffer- eller bokstavskombination.
- Skriv upp din märkning på ett Båtkort.
- Båtkortet är en handling som ska innehålla alla uppgifter om din båt och motor. Båtkortet ska inte förvaras i båten.

Märk din båt eller båtmotor tydligt och varaktigt med telefonnummer och personnummer. Det finns även olika DNA märkningar och microflingor som båt/båtmotor kan märkas med.

Sjösäkerhet

Sjösäkerhet är grunden för att vistelsen vid och på vatten blir trygg och säker. Du som är båtförare har ett stort ansvar ombord. Det är du som ansvarar, inte bara för dig själv, utan även för dina passagerare. När dina passagerare går ombord förväntar de sig givetvis att de också ska komma iland oskadda. Det är ditt ansvar att tänka på sjösäkerheten som ökar för alla ombord om du tänker på att:

- Utbilda dig
- Ha god utkik
- Hålla säker fart
- Visa hänsyn
- Se till att sjökort, fungerande magnetkompass, passare och transportör finns ombord
- Lyssna på väderleksrapporten
- Använd flytväst
- Avstå från alkohol
- Kontrollera:
 - Bränslemängden
 - Bränslefilter
 - Kylvatten
 - Oljenivån
 - lanternor

I vårt land finns ett Sjösäkerhetsråd. Detta råd har till syfte att genom förebyggande information och kunskapsöverföring verka för ett minskat antal olyckor och dödsfall i samband med båtliv – ett säkrare Båtliv.

Sjösäkerhetsrådet är en del av Transportstyrelsen och består av representanter från SLS – Svenska Livräddningssällskapet, Polisen, Kustbevakningen, Båtförsäkringsbolagen, Sweboat - Båtbranschens Riksförbund, MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Sportdykarna, SBU – Svenska Båtunionen, S XK – Svenska Kryssarklubben, SSRS – Svenska Sjöräddnings Sällskapet. Ordförandeskapet innehas av Sjöfartsavdelningen inom Transportstyrelsen.

Sjösäkerhetsrådet tar fram Båtlivsundersökningen med jämna mellanrum varav den senaste är från 2010. Sjösäkerhetsrådet har bland annat utarbetat och fastslagit tio sjövettsregler. De lyder så här:

- Se till att båten är sjöduglig och att god ordning råder ombord.
- Ha alltid nödvändig säkerhetsutrustning med ombord. Kom ihåg - flytväst åt en var ombord. Och den ska vara på!
- Ge dig inte ut på större vatten än båten är lämpad för!
- Tala alltid om ditt färdmål och studera noga färdvägen. Om du ändrar ditt färdmål - meddela hem!
- Det är din plikt att känna till de regler som gäller på sjön. Alkohol och båtliv hör inte ihop.
- Överlasta inte båten och sitt i båten!
- Håll alltid god utkik! Var försiktig med farten!
- Lyssna på väderleksutsikterna. Är de dåliga - stanna hemma. Är du redan till sjöss - sök lä i närmaste hamn!
- Om båten kantrar men flyter - stanna kvar vid den! Du är säkrare där än om du simmar mot land.
- Skräpa inte ner - varken på land eller i vattnet. Tag med skräpet hem eller lämna det vid uppsamlingsplats.
- Skydda din mobil mot vatten. Bra batterikapacitet när du åker ut på sjön.

Vinterförvaring

Att vinterförvara sin båt på ett korrekt sätt är nödvändigt för att kunna njuta av nästa fina båtsommar. Om du är osäker på hur du ska vinterförvara båten på bästa sätt kan du få tips och råd hos ditt försäkringsbolag.

Tänk på att inte lämna stöldbegärlig egendom i båten. Inom bilgruppen som arbetar med brottsförebyggande arbete på bilområdet talar man ofta om devisen "Töm bilen själv!". Samma sak gäller naturligtvis för din båt. Töm den på all lös utrustning så undviker du ovälkomna besök!

Här kommer några tips för att undvika stöld av båt och utrustning/tillbehör:

- Töm båten.
- Ta om möjligt bort utombordsmotor.
- Om båten förvaras på trailer ska den vara låst med godkänt lås.
- Se till båten ofta. Kontrollera den även invändigt.
- Notera om grannens båt har utsatts för stöld/stöldförsök, till exempel utombordsmotor.
- Om du har spårsändare, kontrollera batteriet under vinterförvaringen och när det är dags att sjösätta.

Båtkort

Om din båt eller motor blir stulen, är det ifyllda båtkortet bra att ha till hands. Där skriver du in all information om din båt så snart du fått den i din ägo. Motornummer, tillverkningsnummer, material och färger.

När du gör en polisanmälan kommer polisen att fråga dig om alla dessa saker. Polisanmälan går snabbare och informationen om den stulna båten eller motorn blir korrekt när det går ut till polis och i vissa fall Kustbevakning och försäkringsbolag.

Chansen att hitta tillbaka din stulna båt ökar. Försäkringsbolagets uppgifter är inte alltid kompletta eller fullständiga, varför detta kort blir ett samlat ställe för information om din båt.

Den som anmäler, om det inte är du själv, kan ge korrekta uppgifter till Polis och försäkringsbolag som frågar efter dessa uppgifter vid anmälan. Ett korrekt noterat skrovnummer och/eller motornummer kan avgöra att du får tillbaka din båt.

EGET BÅTKORT

För att du ska få så bra hjälp som möjligt av polisen vid sjöräddningslarm eller om din båt blir stulen så är det viktigt att du har korrekta uppgifter om din båt tillhands. Fyll i dina samlade uppgifter och förvara sen kortet tillgängligt men inte i båten. Fotografera gärna din båt.

Läs mer på www.larmtjanst.se

Polisen når du dygnet runt på 114 14

Vid pågående brott, ring 112

Larmtjänst tipstelefon 020-325 325

Plats för fotografi på båten utvändigt.

Plats för fotografi på båten invändigt

EGET BÅTKORT

På den här sidan fyller du i uppgifter om din båt för att användas för egen del vid sjöräddning eller eventuell stöld. Sätt in kortet i en pärm för eventuella framtida behov. Ta gärna kopior och spara på olika ställen.
Fabrikat:..... Modell:.....

Tillverkn. nr:..... Egen märkning:.....

Årsmodell:..... Färg skrov:.....

Färg invändigt..... Bottenfärg.....

Färg kapell:..... Färg vattenlinje.....

Segelnummer..... Spårsändare.....

Motorfabrikat:..... Antal hk:.....

Serienummer:..... Drevnummer:.....

Årsmodell:..... Egen motormärkn:.....

Förs. Bolag:..... Försäkr. nr:.....

Ägare:..... Personnr:.....

Övriga upplysningar.....

Bilaga 1 Checklista för båtklubbar

- Kontrollera belysningen på bryggor och i området. Belysningen skall vara god och gärna väl tilltagen.
- Kontrollera staket, grindar och bommar att de täcker området ordentligt. Kontrollera vad som gäller i Er kommun, inte alla kommuner tillåter inhägnad av båtklubbssområden.
- Markera båtplatserna på bryggorna med nummer och att det finns en lista över vem, namn och telefonnummer, som har vilken båtplats och vilken sorts båt som skall finnas på den platsen. Att veta vilken båt som hör hemma på vilken plats har betydelse då tjuvar lägger stulna båtar i båtklubbar.
- Se över byggnader, bodar och skjul att det finns rejäla lås. Se också över möjligheten att ha galler för fönster.
- Märk gemensam utrustning.
- Vaktgång nattetid.
- Skapa en kontakt hos din lokala polis.
- Skapa en kontakt hos klubbens försäkringsbolag.
- Se till att stävöglor, lås och kättingar är av lägst klass tre (3).
- Röj buskage mm så det blir bättre synfält.
- Fundera över vinterförvaringen av båtar. Båtar med utombordsmotor ska placeras så att motorerna blir svåra att plocka av för tjuvar. I möjligaste mån bör samtliga motorer, oavsett storlek plockas av båten under vintertid.
- Informera alla i klubben om Båtsamverkan och vad det innebär.
- Alltid bra med foto på personer och fordon.

Bilaga 2 Några råd att använda vid bevakning av hamnar

Öppen och fullt synlig bevakning för att förebygga brott rekommenderas:

Att man tydligt visar sin närvaro, gärna iklädd båtsamverkansväst/motsvarande, lyser med ficklampa etc, att man tilltalar och inleder dialog med besökare. Allt givetvis beroende på situation, tid på dygnet m.m.

Börja gärna vaktpasset med att ta del av de senaste artiklarna på Facebook, där Polisen Båtsamverkan uppdaterar om aktuella båtrelaterade brott.

<https://m.facebook.com/polisen.vast.batsamverkan>

Lagen ger privatpersoner möjlighet att gripa brottslingar "på bar gärning eller flyende fot" (se Rättegångsbalken 24:7) En gripen person ska skyndsamt överlämnas till polis.

Om privatperson med lagstöd griper en misstänkt, ger lagen också möjlighet att beslagta "föremål som därvid påträffas" t.ex. brottsverktyg. (Rättegångsbalken 27:4)

Man har emellertid ingen skyldighet att gripa, och det kan ibland innebära fara.

Ett alternativ till att själv försöka gripa kan vara att ringa polisen, att observera och på betryggande avstånd följa efter misstänkt och fortlöpande meddela polisen position.

Vid pågående brottslighet, och andra akuta lägen, ska man ringa 112 och begära Polisen.

Då man ska lämna tips till polisen, ställa frågor, göra polisanmälan mm. ringer man 114 14.

Det händer ibland att folk ringer 114 14 i ärenden som egentligen är akuta, och hamnar i lång telefonkö - var inte rädd för att ringa 112 om det verkligen behövs.

114 14

**Numret till Polisen
- var du än är**

Polisen

Vid larm ring 112

Tips och information till och från polisens samordnarfunktion:

Varje båtklubb har möjlighet att två personer kan vara med i ett nätverk där flera båtsamverkansklubbar är med. Även Polisens Båtsamverkan är med där i det nätverket som bygger på en sluten facebookgrupp. Om Båtklubben startar en sluten grupp på Facebook för båtklubben kan kontaktpersonerna hämta relevant information som skrivs i Nätverk Båtsamverkan och kopiera och klistra in i er egen båtsamverkansgrupp och på så sätt sprids information snabbt mellan polis - båtklubb.

Bilaga 3 Checklista vid köp av båt eller båtmotor

- Kontrollera säljarens identitet och mantalsskrivningsadress. Falska ID-handlingar förekommer.
- Kontrollera båtens och/eller motorns identitet. Avläs på båten och/eller motorn.
- Skriv ner skrovnumret och motornumret. Båda avlästa på objektet. OBS! Båtens skrovnummer inte är detsamma som den gamla "blå skylten" som äldre båtar också är märkta med. Tänk på att skrov- och motornummer kan vara förfalskade.
- Skriv av eventuell registreringsbeteckning från båten. Ibland kan man skönja rester av gammal beteckning.
- Fråga efter båtpärm, instruktionsböcker, alla nycklar, servicebok och servicehandlingar.
- Skriv upp säljarens namn och personnummer. Är säljaren ovillig att lämna denna information finns anledning att bli misstänksam.
- Kontrollera säljarens försäkring. I vilket försäkringsbolag är båten försäkrad?
- Kontrollera säljarens behörighet att sälja båten. Äger säljaren verkligen båten eller motorn som han/hon försöker sälja? Har säljaren en äkta åtkomsthandling där han/hon kan styrka inköp av båten. Kontrollera med tidigare ägare.
- Är båten betald, så att du som köpare inte får betala båten en gång till eftersom säljaren hade ett avbetalningskontrakt på båten?
- Kontrollera hos polisen och Larmtjänst att båten eller motor, inte är efterlyst så som stulen och att de uppgifter du noterat inför ditt köp är riktiga.
- Köp begagnad båt och/eller båtmotor hos en marinhandlare. Du kan alltid häva ditt köp om varan är behäftad med fel enligt konsumentköplagen.